

Съвети при използване на електрически отоплителни и нагревателни уреди

- * Никога не оставяйте включени уреди без наблюдение!
- * При напускане на дома или офиса още веднъж се убедете, че сте изключили уредите.
- * Не използвайте нестандартни и саморъчно направени уреди! Изучавайте и стриктно спазвайте инструкциите за експлоатация на производителя! При необходимост от ремонт на електрически уреди и съоръжения се доверявайте само на специалисти.
- * Включвайте електроуредите само към силови токови кръгове с подходящо за целта сечение на проводниците.
- * Контактите трябва да са тип “ШУКО”, по възможност директно от контакта, а не чрез разклонители.
- * Знайте, че няма електроуреди, които да могат да ви служат пожаробезопасно вечно. След изчерпване на лимита им на годност те губят своята надеждност и безопасност.
- * Не ползвайте отоплителни уреди с открити реотани.
- * Върху или в близост до електрическите уреди никога не оставяйте горими предмети. Не ги използвайте за сушене на дрехи.
- * Осигурете безопасността на децата, като поставите предпазители на контактите.
- * При включени електроуреди никога не оставяйте децата без наблюдение!
- * Укрепете добре всички отоплителни уреди поради опасността от обръщане. Последното е особено важно и за безопасността на Вашите близки, ако те са трудно подвижни, възрастни или болни хора! Те са най-рисковата социална група при пожар!
- * Специално внимание трябва да отделите на пожарната безопасност на топло акумулиращите електроуреди. Монтажът им трябва да се извърши от специалист. Захранването им трябва да е на отделен токов кръг с автоматичен предпазител при сечение на захранващия проводник не по-малко от 4 кв. мм.
- * Трябва да запомните: При пожар уреди под напрежение или включени към електрическата мрежа не могат да бъдат гасени или охлаждадени с вода! Това може да стане само след изключване на електрическия ток от централното електрическо табло или от етажното такова! Има опасност от токов удар с фатални последици!

ПРИ ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПЕЧКИ С ТВЪРДО ГОРИВО(ДЪРВА ИЛИ ВЪГЛИЩА):

- * Използването на отоплителни и нагревателни уреди е широко застъпено и днес, като често се подценява пожарната им опасност. За тяхната безопасна експлоатация също е необходимо съобразяването с инструкциите на производителя. Горивните камери на такива уреди са изчислени на определен тип гориво и при ползването на друг вид с висока калоричност стените на печките прогарят.
- * Недопустимо е ползването на самоделни отоплителни уреди за твърди горива!
- * Още при инсталирането на отоплителни уреди на твърдо гориво трябва да се спазят следните изисквания:
  - отстояние от горими предмети не по-малко от 50 см. Стената зад печката не трябва да се облицова с горими материали;
  - задължително е поставяне на негорима подложка с прагове от трите страни с размери по 25 см и отпред на уреда 50 см;
  - стабилно укрепване на дымоотводните тръби (кюнците).
- * Отворите към комина трябва да се затварят със стандартно изработени ламаринени капаци.
- * В комините на сградата не трябва да имат фуги към помещенията и те периодично (в зависимост от интензивността на ползване, но не по-малко от един път годишно) трябва да бъдат почиствани от налепи и сажди.

- * Преминаването на комините през горими междуетажни конструкции, както и през таваните трябва да е специално защитено с негорими материали с широчина 10 см.
- * Комините трябва да са измазани отвън и отвътре. От по-старите сгради трябва да бъде отстранена допусканата в миналото строителна неизправност – вградена дървена греда в конструкцията. Пожарната опасност в този случай не е за подценяване – през комина преминават нагрети до висока температура продукти на горенето, които променят състава на дървесината и водят до запалване.
- * Печките никога не трябва да се запалват с лесно запалителни течности (бензин, нафта и др.), както и да се зареждат с гориво от вечерта за другия ден.
- * Винаги след ползване на печка на твърдо гориво тя трябва да се угасява докрай. Опасно е т. нар. непълно горене или тлеене на дървесината, при което се отделя силно токсичният продукт на горенето въглероден окис. Той не се усеща, но може да доведе до задушаване. Ако печката се само загаси, трябва да почистите горивната и камера!
- * Никога не изхвърляйте неизстинала сгурия там, където има горими отпадъци!
Не оставяйте за сушене около отоплителните уреди дрехи за сушене и др. леснозапалими материали.
- * Зиданите печки (камините) трябва да са монтирани на конзоли, вградени в носещи стени на плътна негорима основа с височина поне 25 см. от горимия под до огнището. Те трябва да са добре измазани или изолирани с негорими материали, като не се допускат никакви процепи и пукнатини, през които горенето може да се разпространи към съседни помещения.
- * Важно е спазването и на правилата за съхраняване на горивата. Това трябва да става в специално устроени места, като се избягва непосредствената близост с помещенията за живеене.
- * Пристроените към къщите навеси трябва да са с негоримо покритие до плътни негорими стени.
- * При наличие на влага въглищата могат да се самозапалят!
- * Въглищата да се складират най-много до 2 метра височина на отделни купчини.
- * Средствата за запалване на отоплителните и нагревателните уреди – кибрити и запалки, трябва да се съхраняват на недостъпни за децата места!
- * Процесът на горене е особено интересен за малчуганите, а детската игра с огън е сред причините за пожар с най-тежки последици!
- * Упражнявайте постоянен надзор над децата. Никога не ги оставяйте сами вкъщи при работещи отоплителни уреди! Никога не ги заключвайте! Техният интерес трябва да бъде задоволен с Вашите ясни обяснения и указания как пожаробезопасно трябва да се използват отоплителните уреди!

ПРИ ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПЕЧКИ С ТЕЧНО ГОРИВО (НАФТА):

- * Нафтата е висококалорично гориво. Безопасното и ползване трябва да бъде съобразено обаче с високата и пожарна опасност като лесно запалителна течност. Не по-малко опасни са нагретите пари, което може да доведе и до взрив.
- * Нафтовите печки трябва да са устроени върху негорими подложки с вертикални прагове от всички страни.
- * Внимателно трябва да бъде следена изправността на дозаторите, спирателната и контролно-измервателната арматура, термозащитата и автоматиката на уреда.
- * Не бива да се допускат нарушения на целостта (прогаряния) на стените на разходния резервоар и на горивната камера.
- * Недопустимо е зареждането с гориво на неизстинала нафтова печка поради нагретите пари в горивната камера.
- * При разливане на гориво незабавно нагрятата течност около резервоара и печката

трябва да бъдат отстранени.

* Недопустимо е в нафтови печки – стандартно изпълнение, да се ползват отпадъчни нефтопродукти с неясен състав и произход!

* Важно! В жилищата трябва да се съхранява нафта само за ежедневни нужди.

Недопустимо е съхраняването на нафтата (и други леснозапалими течности) да става в общите части на кооперации и жилищни блокове (мазета, тавани и др.).

За безопасно съхранение трябва да се използват херметично затварящи се съдове, които не се наелектризират.

ПРИ ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПЕЧКИ С ГАЗОВО ГОРИВО (ПРОПАН-БУТАН):

* Дейностите по устройването и техническото поддържане на газовите отоплителни уреди трябва да се извършват само от специалисти.

* Експлоатацията им следва да се осъществява само след предварително обучение от лица над 18-годишна възраст.

* Важно правило за ползването им е постоянният контрол за техническата изправност на съоръженията – автоматиката, вентилите и др., осигуряващи нормална работа.

* Необходимо е уредите да са стандартно изпълнение и в никакъв случай да не се използват газови устройства и бутилки със съмнителен произход.

* Отопляваните с газови печки помещения задължително трябва да са с постоянна естествена вентилация.

* Недопустимо е устройването и съхранението на газови бутилки в бани и спални, в помещения под кота нула (мазета, шахти и др.), в близост до печки, радиатори и каквито и да е източници на топлина, както и на места с пряко слънчево нагриване, в гаражи, общи тавани и стълбища.

* Нарушаването на херметичността на газопроводите (маркучите или шланговете) с изтичане на газ в затворено пространство е изключително опасно.

* С цел установяване на течове на газ у нас към пропан-бутана се добавя одорант с мирис на чесън.

* В случай, че усетите специфичната миризма на чесън, веднага затворете вентилите и започнете проветряване (!) на помещението. Газ пропан-бутан е по-тежък от въздуха и се наслагва в ниските части на помещението, поради което проветряването трябва да се извърши и за най-ниските точки.

* В случай на оттечка над допустимата концентрация при минимална мощност на източник на запалване може да се възпроизведе взрив. Ако е тъмно, не палете лампата и не ползвайте открити огнеизточници – запалки, свещи и др. По най-бързия начин изключете електрическия ток.

* Проверката за изтичане на газ в никакъв случай да не се извършва чрез поднасяне на открит огън към съмнителното място. Това можете да извършите чрез сапунен разтвор на мястото на евентуалното изтичане.

* Не поемайте излишен риск и не практикувайте напълване с газ на по-малки бутилки от такива с по-голяма вместимост.

* Всички профилактики, които трябва да бъдат извършвани, задължително са посочени в инструкциите на производителя на съответния газов уред. Изисквайте от търговците при покупка на уред да Ви бъде предоставена съответната инструкция на български език.

ДА НАУЧИМ ДЕТЕТО ДА СЕ ГРИЖИ ЗА СВОЯТА БЕЗОПАСНОСТ

* Детската игра с огън е една от честите причини за пожар, а животът на детето е безценен. То трябва да разбере това от Вас и да гледа на живота си като най-ценното богатство.

* Не оставайте на достъпни места източници на запалване като кибрит и запалки.

* Обезопасете контактите със специални предпазители.

* Особено опасно е да оставате детето само до отоплителни електроуреди с открити реотани.

* Упражнявайте непрекъснат надзор над игрите му – в къщи и на открито.

Но колкото повече пораства детето, любопитството му нараства. То иска да знае и да може всичко като възрастните. Възползвайте се от това и давайте личен пример с поведението си по спазване на правилата за пожарна безопасност. Отговаряйте на въпросите му възможно най-изчерпателно и се опитвайте да му обяснявате смисъла на мерките за пожарна безопасност и защо се изисква стриктното им спазване.

* На съвременните родители е трудно да бъдат непрекъснато до детето си. Ако се наложи да оставите за малко детето само вкъщи, обезопасете предварително помещението и дома. Но никога не заключвайте вратите – те са пътят за евакуация и спасение на децата в случай на пожар.

* Учете Вашето дете да разпознава местата вкъщи, където може да възникне пожар и предметите, които могат да го предизвикат.

* Заедно тренирайте с него преминаването по пътя за евакуация от дома от различни места. Уточнете мястото, където може да се скрие, когато не може да избяга при пожар. Добре е това да бъде банята при пуснат душ и поставяне на намокрена маска на устата и носа.

* Накарайте детето да научи телефоните за помощ при пожар - тел. 112 . Най-добре запишете на видно място в дома спешните телефонни номера.

* Научете го за точния адрес, на който живеете, и какво трябва да съобщи на възрастен или на тел. 112 при откриване на признаци на пожар.

* Обяснете на детето защо не бива:

- Да си играе с кибрит, запалка, свещ или друго нещо, с което може да предизвика пожар.

- Да слага дрехи, обувки или играчки в близост до отоплителните уреди!

- Да не играе с фойерверки и пиратки!

- Никога да не играе с леснозапалими и горими течности!

- Да се крие при пожар на места, където трудно ще бъде открито от пожарникарите!

- Да крие от по-малките си братя и сестри източници на запалване!

- При пожар в горящото помещение никога да не отваря допълнително прозорците – допълнителният кислород ще усилит горенето!

- При пожар да не изпада в паника и да не ползва асансьор.

* Обяснете на детето защо трябва:

- Винаги да проверява дали е изключило електрическите уреди, когато свърши работа с тях!

- Да съобщи веднага на родителите си или на някой възрастен, ако види, че някой играе с огън.

- При възникване на пожар да съобщи за това веднага на съсед или възрастен.

- При причиняване на пожар от детска игра с огън веднага да съобщи за това на възрастен, защото бедата може да бъде с непредвидими тежки последици!

- Да телефонира на тел. 112, за да предаде съобщение за пожар в случай, че животът му не е в непосредствена опасност. При подаване на съобщение за пожар да говори ясно и бавно, като подаде информация къде и какво гори, има ли застрашени хора.

* В случай, че все пак в дома възникне пожар, детето трябва да знае и да умее да прилага няколко прости правила:

- Да запази самообладание и да позвъни на тел. 112. Да каже точния адрес и какво гори!
- Да напусне дома по най-късия път и, ако стълбището е задимено, да не ползва асансьор.
- Ако стаята се изпълни с дим, да се движи приведено към пода или пълзешком (ако няма видимост, покрай стената) и ако има възможност, да постави на устата и носа овлажнена кърпа.
- Ако пътят му за евакуация по стълбище или друг изход навън е блокиран или задимен, да излезе на балкон или от открит прозорец, за да алармира за това, че се намира в опасност.
- Да не скача от прозорци и балкони, а да чака да бъде открито от пожарникарите.
- Да не се връща за нищо в къщи, защото животът му е по-ценен от всички играчки, дори и от домашните любимци!
- Ако не може да избяга навън, да се скрие се в банята! Да затвори вратата и пусне студен душ.
- Ако дрехите му се подпалят, да се търкаля на пода или на земята, докато пламъците угаснат.

АКО ИМАТЕ БЛИЗЪК ИЛИ СЪСЕД, КОЙТО Е ТРУДНОПОДВИЖЕН ИЛИ БОЛЕН И ПРЕКАРВА ПО-ГОЛЯМАТА ЧАСТ ОТ ВРЕМЕТО СИ САМ

- * Трябва ли да припомним, че това е най-рисковата група при пожар!
- * Обезопасете в противопожарно отношение дома или окажете съдействие за това. Особено важно в такива случаи е осигуряването на възможност за незабавна телефонна връзка с Районната служба “Пожарна безопасност и спасяване” – на тел. 112.
- * При пушачи трябва да бъдат осигурени специални негорими съдове за събиране на угарки.
- * От решаващо значение е осигуряването на максимално безопасни отоплителни уреди, които да са поставени на безопасно разстояние от покривката на леглото, завивките и други горими материали.
- * Всички отоплителни уреди трябва да са стабилно укрепени. Затрудненото придвижване на Вашия близък край отоплителен уред не трябва да води до обръщане.
- * Подменете амортизираните и морално остарелите електро - и отоплителни уреди и съоръжения с такива със съвременни средства за защита.
- * С времето изолацията на стари електрически шнуrowe се износва и оголените или прогорели места могат да станат източник на запалване. Подменете ги с нови.
- * По възможност осигурете на Вашите близки допълнителна помощ в домакинството или окажете съдействие за включване в системата на социалния патронаж.
- * Поемете своята отговорност в грижата за Вашите близки!

ПРИ ПОЖАРИ

- * При пожар или авария позвънете на тел. 112 и съобщете:
  - Кой се обажда (Вашето име);
  - Отчетливо и бавно кажете какъв е проблемът: “пожар”, “авария”, имали пострадали или застрашени хора, след това посочете адреса (град, квартал, улица, №,)
- * Ако имате ранени хора извикайте незабавно за помощ на висок глас.
- * Без да поемате излишен личен риск - опитайте се да загасите пожара с пожарогасител или с подръчни средства. Как се прави това с пожарогасител?:
- Издърпайте обезопасяващия щифт;

- Натиснете ръчката и насочете струята близо до основата на пламъците;
- Дръжте здраво насочващото устройство.
- * Спрете гасенето на пожара, ако забележите, че той се разпространява към горната част на помещението или в посока изхода и незабавно избягайте навън.
- * Затворете прозорците и вратите на помещенията преди да ги напуснете.
- * Излезте бързо навън, без да мислите за ценности и пари. Не се връщайте обратно.
- * За евакуация използвайте евакуационните стълбища или аварийните такива. В никакъв случай не използвайте асансьорите.
- * Ако сте в асансьор по време на пожара спрете на най-близкия етаж и го напуснете.
- * Ако при Вашата евакуация евакуационни пътища са задимени, започнете да се движите възможно най-ниско, защото там температурата е по-ниска и видимостта е по-добра.
- * При невъзможност да напуснете Вашето жилище, в следствие на дим или висока температура, отидете в банята, затворете вратата, поставете мокри кърпи под вратата и изчакайте служителите от пожарната.
- * Когато сте в помещения с много хора (театри, кина, спортни зали, стадиони, търговски центрове и т.н.) и бъде подаден сигнал за пожар, направете следното:
  - най-важно е да не изпадате в паника и да запазите спокойствие. Вашата паника може да бъде предадена и на хората около Вас;
  - следвайте евакуационните знаци и напуснете помещенията, без да измествате и блъскате останалите хора;
  - за излизане от помещенията използвайте евакуационните пътища и изходи. Не скачайте от височини.
  - не се връщайте обратно в сградата, ако сте забравили нещо.